

Folkhälsomyndigheten

Förtydligande om rapportering av marknadsundersökningar samt information om hälsovarningar och varningstexters avstävning

Hej,

Folkhälsomyndigheten vill härmed förtydliga följande:

1. Rapportering av marknadsundersökningar

Folkhälsomyndigheten har fått signaler om att delar av innehållet som avser *årlig rapportering av marknadsundersökningar, studier, rapporter omförsäljningsvolymen m.m.* vilket i detalj regleras i 2 kap. 11 § HSLF-FS 2016:45 uppfattas som otydliga. Med denna information vill vi förtydliga detta.

I 2 kap. 11 § första stycket punkt a HSLF-FS 2016:45 (Folkhälsomyndighetens föreskrifter om rapportering av ingredienser i tobaksvaror, årlig rapportering om marknadsundersökningar m.m. och utökad rapporteringsskyldighet samt anmälan och rapportering av nya tobaksvaror) framkommer att

”Tillverkare och importörer ska varje år, senast den 31 januari för föregående år, lämna information om tobaksvaror till Folkhälsomyndigheten. Informationen ska innehålla

a. tillgängliga interna och externa marknadsundersökningar.”

Det som uppfattas som otydligt är vad de tillgängliga interna och externa marknadsundersökningarna i punkt a avser. Dessa tillgängliga interna och externa marknadsundersökningar gäller endast ingredienser och utsläpp, vilket följer av artikel 5.6 direktiv 2014/40/EU.

”...tillverkare och importörer lämnar in tillgängliga interna och externa marknadsundersökningar och studier av enskilda konsumentgruppers preferenser, däribland ungdomars och nuvarande rökare, när det gäller ingredienser och utsläpp...”

2. Användning av hälsovarningar och varningstexter som avstavas

Följande är myndighetens syn på eventuellt användande av avstävning avseende de hälsovarningar och varningstexter som framkommer i HSLF-FS 2016:46 (Folkhälsomyndigheten föreskrifter om utformning av hälsovarningar och hälsovarningars placering på förpackning av tobaksvaror).

Folkhälsomyndigheten vill först tydliggöra att vi inte kan ge förhandsbesked om hur en enskild hälsovarning/varningstext ska utformas utifrån vår roll som operativ tillsynsmyndighet (20 § tobakslagen) över 9 § tobakslagen. Det besked vi lämnar till er lämnas utifrån vår operativa tillsynsroll där vi i dialog med tillsynsobjekt till en viss del kan vägleda i juridiska frågor. Denna vägledning kan inte betraktas som beslut och är därmed inte överklagningsbart. Vi kan delge er de principer vi kommer att utgå ifrån i kommande tillsynsärenden. Vid ett eventuellt överklagat tillsynsbeslut är det domstol som slutligt avgör frågan.

Vid framtagande av föreskrifterna, HSLF-FS 2016:46, diskuterades hur avstavningsproblematiken skulle hanteras. I samråd med myndighetens kommunikationsavdelning gjordes bedömningen att avstavningsfrågor ska bedömas utifrån svenska skrivregler. Det betyder att avstavning av varningstexter bör som huvudregel undvikas. Om avstavning krävs bör det ske enligt ordledsprincipen eller enkonsonantsprincipen (ordet efter bindestrecket inleds med en konsonant). Avstavning bör inte heller ske mer än en gång av samma ord. SAOL kan möjligtvis ge vägledning om vilka alternativ som fungerar avseende avstavning. Vi hoppas att ni med stöd av dessa principer kan bedöma hur varningstexten skulle kunna avstavas på bästa sätt. Det är vår avsikt att i framtid meddela detta som allmänna råd.

Vi ber er notera att kommunen har tillsynsansvar vad gäller märkning av tobaksförpackningar som tillhandahålls på försäljningsställen. Myndigheten har en tillsynsvägledande roll gentemot kommunen och vi kommer att förmedla samma budskap vad gäller principer för avstavning till kommunen som till er. Myndigheten kan dock inte garantera att kommunala beslutsfattare hanterar frågan i enlighet med vår vägledning, men vanligtvis sker inga större avvikelser.